

Patientinformation

Information till dig som skall erhålla en Intern Defibrillator (ICD)

Hjärtcentrum NÄL, Trollhättan

Indikationer för ICD behandling

Du har utifrån olika undersökningar och din sjukdomshistoria bedömts vara i behov av en intern defibrillator (ICD). ICD botar inte, men skyddar dig mot allvarliga konsekvenser som kan bli följden av en hjärtrusning. Orsaken till att just Du behöver en ICD förklarar din läkare för dig men nedan presenteras några av de vanligaste anledningarna:

- Konstaterad kammartakykardi och/eller kammarflimmer
- Överlevt hjärtstopp
- Dålig effekt av rytmstabiliserande medicin
- Svåra biverkningar av rytmstabiliserande mediciner
- Hjärtsjukdom med hög risk för plötslig död

Alla behandlingsmetoder mot sjukdomar medför risk för biverkningar och komplikationer. Innan vi rekommenderar dig en behandling har vi gjort en bedömning av för och nackdelar med den behandling vi föreslår. En ICD är en avancerad behandlingsform och för att du skall kunna vara delaktig i beslutet om ingreppet är det viktigt att du är informerad om de biverkningar och komplikationer som kan uppstå.

En ICD övervakar hjärtats rytm och kan dels fungera som en pacemaker och skydda mot för långsam hjärtrytm, dels gå in och bryta en livshotande hjärtrusning. Den kan bryta denna typ av hjärtrusning på två olika sätt, dels genom pacemakerstimulering vilket du som patient vanligtvis inte märker, eller i form av en elektrisk stöt vilket kan medföra obehag. Har du önskemål om ytterligare information eller funderingar om behandlingen som du vill diskutera med din doktor ges möjlighet för ett samtal.

Arytmiläkare:

Dr. Karwan Jabbar
Dr. Davood Javid
Dr. Orolya Bene

Din behandlande läkare är

:

Operation

Operationen görs vanligtvis i lokalbedövning vilket innebär att man inte är sövd under ingreppet. Läkaren gör ett litet snitt i närheten av nyckelbenet för att leta fram en ven. Elektroden leds sedan ner genom venen och placeras på hjärtats insida. Vid behov ges smärtlindring och lugnande

medicin. Ibland sövs man när kablarna är på plats. För att säkerställa att ICD-dosan fungerar korrekt.
Operationstiden varierar mellan 1 till 2 timmar.

Risker vid operationen

För att komma ner till hjärtat använder man en ven som går vid bröstmuskeln eller en ven som går under nyckelbenet. Vid punktion av den ven som går under nyckelbenet finns en risk att man kan sticka hål på lungsäcken varvid det kan komma in luft sk. pneumothorax.

Elektroder för Pacemaker/ICD läggs vanligtvis i höger förmak, höger kammare vid vissa system även i hjärtas egna vensystem på utsidan av vänster kammare. Vid placering av dessa elektroder finns alltid en risk för perforation av hjärtväggen med följande utträde av blod i hjärtsäcken. En sådan perforation kan då medföra att man behöver lägga in dränage i hjärtsäcken för att tappa ut blod. Detta är dock väldigt sällsynt.

Sammanlagt är risken för en åtgärdskrävande komplikation vid ICD operation mindre än 5 %.

Förberedelse

Dagen innan operation

Du måste duscha hela kroppen med Hibiscrub tvålsvamp 2 gånger under dagen.

Du kommer eventuellt att få träffa en narkosläkare för samtal inför operation.

Sjukgymnasten kommer att gå igenom ett rörelseprogram med dig som du ska använda efter operationen.

Efter läkarbedömning kommer eventuellt ett ultraljud av hjärtat att genomföras.

Samma dag

Hibiscrubdusch på morgonen.

Du får en ren patientskjorta på dig och du skall ha trosor/kalsonge på dig.

En stund innan operationen får du en lugnande och en smärtstillande tablett samt ett dropp med antibiotika.

Du får inte äta, dricka, röka, snusa eller tugga tuggummi 6 timmar innan operationen.

Personalen på avdelningen transporterar dig till operationsavdelningen där operationspersonalen startar förberedelser inför operationen. På operationssalen kläs du i sterila operationsdukar. Du kopplas upp till EKG övervakning och ditt blodtryck kontrolleras. Under hela operationen finns det en narkossjuksköterska som ser till att du har det bra.

Komplikationer efter operation

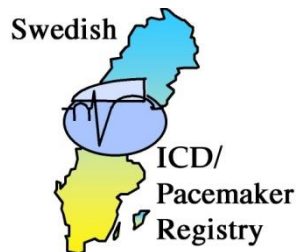
I vissa fall kan det blöda i den ficka där Pacemaker/ICD är placerad och blödningen kan i mycket sällsynta fall vara så pass uttalad att man behöver öppna dosfickan för att tömma ut blodet igen. Detta är mycket ovanligt.

Det kan även uppträda infektioner som vid alla typer av operation och infektionen kan vara så allvarlig att man måste avlägsna inopererat material.

Innan hemgång

Innan hemgång vanligtvis dagen efter operationen sker en funktionskontroll av din ICD. Denna kontroll görs av en läkare på avdelningen och är samma kontroll som skall göras återkommande vid varje återbesök på ICD-mottagningen. Det som kontrolleras är om dosan känner av dina egna hjärtsignaler korrekt och hur mycket ström det behövs för att stimulera ditt hjärta. Inställningarna på ICD:n utvärderas och programmeras utifrån din sjukdomsbild.

A Programmer

Alla patienter som får ICD:er registreras enligt Socialstyrelsens anvisningar i Svenska Pacemakerregistret, som är en nationell databas. Detta för att lätt kunna spåra en patient, ICD eller elektrod, som av någon anledning behöver kontrolleras särskilt. Efter att du blivit registrerad skickar vi dig ett identifikationskort till dig. På det kortet står ditt namn, adress, namn på din dosa, elektroder och vår klinik. Kortet skall du ha lätt tillgängligt och ha med dig, särskilt när du reser eller söker dig till andra sjukhus i landet eller utomlands.

Det finns även möjlighet att köpa ett halsband med en bricka som talar om att du har en ICD. Den kan köpas från Hjärt-lungsjukas förening.

Sårvård

Du får ett plastat förband över såret. Förbandet skall sitta kvar utan att bytas i 7-10 dagar p.g.a infektionsrisk. Förbandet kan du ta bort själv eller få hjälp av en distriktssköterska på din vårdcentral. Stygnen såret är sytt med behöver inte tas bort utan försvinner av sig själv inom 14 dagar. Du kan duscha som vanligt direkt efter operationen. Undvik att bada tills såret är läkt. Utsätt inte operations såret för direkt sol de första månaderna.

Lite värk kan kännas de närmaste dagarna efter operationen och minskar normalt efter ett par dagar.

Var uppmärksam på följande symptom som kan tyda på en infektion.

- **Ökande smärta i såret**
- **Ökad svullnad runt ICD-dosan**
- **Vätska från såret senare än 1 vecka efter operationen**
- **Värmeökning över sårområdet**
- **Feber som inte går över inom 2-3 dagar utan annat tecken på infektion**

Dagliga livet

I stort sett kan du återgå till ditt normala liv igen, beroende på hur du mår och vad din läkare tycker. Detta innebär att du kan återgå till ditt arbete, resa, återuppta dina fritidsintressen samt ha normalt sexliv.

Vi vill att alla patienter till en början efter operationen avstår från bilkörning. Detta beror inte på ICD:n utan grundsjukdomen med risk för livshotande hjärtrusning. Detta tas upp till diskussion vid återbesöket. Tiden för hur länge du skall avstå från bilkörning varierar beroende på hjärtrytmrubbningen. Även efter arytmier och tillslag från ICD:n får du avstå från bilkörning.

Oro och ångest över det inträffade och den nya situation som uppstått kan göra att du känner behov att prata med en kurator. Säg till oss så förmedlar vi kontakt med kuratorn. Vi har även möjlighet att erbjuda dig kontakt med andra ICD bärare som har erfarenhet och kan berätta hur det är att leva med ICD.

Inom sjukvården finns vissa behandlingsmetoder och undersökningar vid vilka en ICD kan utgöra ett hinder, rådgör alltid med behandlande läkare inför planerade operationer och undersökningar.

- Inga oskadade hushålls apparater kan påverka ditt ICD-system.
- Systemet har inbyggda skydd mot störningar från de flesta elektriska apparater.
- Det går bra att använda mobiltelefonen (tänk på avstånd 20 cm från din ICD-dosa). Lyssna med örat på motsatt sida av kroppen. Förvara inte mobiltelefonen i innerfickan över dosan.
- Systemet är känsligt för kraftiga elektromagnetiska fält (elkraftstationer), starka elektriska maskiner (elsvetsar) och kraftiga radiosändare samt amatörradiosändare.
- Det händer ingenting om du passerar affärens stöldskyddsanordningar om du inte blir stående där.
- Ditt ICD-system påverkas inte av metalldetektorer på flygplatser men ett larm kan utlösas, då detektorerna reagerar på metall vilket ingår i systemets komponenter.
- Tala om för säkerhetspersonalen att du är ICD-bärare och visa dem ditt ICD-identifikationskort.
- Om en avsökningsstav måste användas skall det ske snabbt och staven får inte hållas direkt över systemet någon längre tid.
- En del kommersiellt tillgängliga magnet madrasser och armband har mycket starka magneter. Dessa kan påverka ICD:n och skall undvikas.
- För den som önskar finns det ett ”Trygghets smycke” att köpa via Hjärtlungfondens hemsida. www.hjart-lung.se och deras webbutik där du finner information om hur man beställer ett smycke med diagnos. Deras leverantör Nell of Sweden, www.nellofsweden.se

Komplikationer med att ha ICD

En ICD är till för att skydda mot livshotande hjärtrytmrubbningar och behandla dessa efter korrekt tolkning av patientens hjärtrytm. Vid vissa enstaka tillfällen kan en ICD tolka patientens hjärtrytm som en livshotande rytmrubbning trots att detta inte är fallet. I sådana fall ICD avge elchock trots att patienten har en normal hjärtrytm. Risken för detta varierar kraftigt från patient till patient.

ICD:n kan i vissa fall avge en ”pipande” signal. Om du hör en sådan signal är det en varnings ton och du bör kontakta oss på hjärtmottagningen närmaste vardag för avläsning av ICD:n. Detta för att få reda på orsaken till ”pipandet”.

Det är inget farligt men ”pipandet” återkommer dagligen eller flera gånger per dag tills vi läst av ICD:n. Vissa ICD:er kan istället ha ett vibrerande runt dosan.

Infektioner kan även uppstå upp till ett par år efter en operation av Pacemaker/ICD. Det är då vanligtvis egna hudbakterier som har följt med in och hamnat i ICD fickan. Dessa bakterier kan där ligga vilande i månader och först efter flera år och ge symtom av rodnad, svullnad och smärta.

I samband med tandläkarbesök bör du få förebyggande antibiotika för att undvika infektion.

ICD-dos byte/avslutande av ICD-behandling

Din ICD dosa drivs med batteri som med tiden laddas ur. Det är beroende på inställningar och vilka behandlingar som används hur länge ditt batteri kommer att räcka. Vid varje byte sker ett ställningstagande till om den bakomliggande hjärtsjukdomen förbättrats och andledningen till ICD behandling inte längre kvarstår. Det kan då bli aktuellt att stänga av eller att avlägsna ICD-dosan.

En ICD skyddar inte mot alla orsaker till död utan enbart plötslig död pga. hjärtrytmrubbning.

Om man är mycket allvarligt sjuk och döende, kan det hända att man inte önskar att ett eventuellt hjärtstopp ska behandlas. Om patienten pga. detta eller av andra skäl själv önskar att få sin ICD avstängd, respekterar vi alltid detta.

När det börjar bli dags att överväga byte av ICD:n pga. att batteriet börjar ta slut, kan det dock hända att patienten av anledningar som ovanstående, har en mycket kort förväntad återstående livslängd. I sådana fall kan man behöva diskutera om det är meningsfullt att byta ICD:n. Ett beslut om att inte byta ut en ICD tas alltid i samråd med patienten. Då det är sannolikt att många patienter kommer till den situationen förr eller senare, är det viktigt att Du som patient är mentalt förberedd på att en sådan diskussion kan komma att uppstå.

Återbesök och telefonkontakt

Du får gärna ringa oss om du har frågor när du kommer hem. Du kommer att kallas till det första återbesöket c.a. 4-6 veckor efter ingreppet. **Du får en kallelse hemskickad.** Därefter beslutas om fortsatta uppföljningsintervall.

Vid varje återbesök gör vi en avläsning av ditt ICD-system och gör en funktionskontroll. Vi tittar på om det varit hjärtrusningar och i så fall om systemet har behandlat dem på ett riktigt sätt.

Viktiga telefonnummer

Vid problem och övriga frågor ring Hjärtmottagningen 010-4354768.

Mån-fredag 09.00-10.00.

Du kan även nå oss via: <https://minavardkontakter.se>

Vid chockbehandling

Om du inte mår bra efter angiven chockbehandling eller får flera chockbehandlingar i följd ber vi dig ringa efter ambulans eller söka närmsta sjukhus. Ring larmcentralen 112

Om du däremot mår bra efteråt, räcker det att du kontaktar hjärtmottagningen på telefontiden nästkommande vardag för att få en tid för avläsning av din ICD.

Önskar du samtal med din läkare på telefontid beställes den via sekreterare måndag –torsdag kl. 08.30-10.30. Telefon 010-4355475. Läkaren ringer upp under eftermiddagen.

Det finns även en facebook grupp med ICD patienter där du har möjlighet att ansluta dig. Gruppen heter: Hjärtgruppen ICD. En av kontaktpersonerna tar emot förfrågan om deltagande i gruppen.

Bra länkar att få ytterligare information

www.pacemaker-info.se

www.heartrhythmcharity.org.uk

www.medtronic.se

www.biotronik.com

www.sjm.se

www.bostonscientific.com